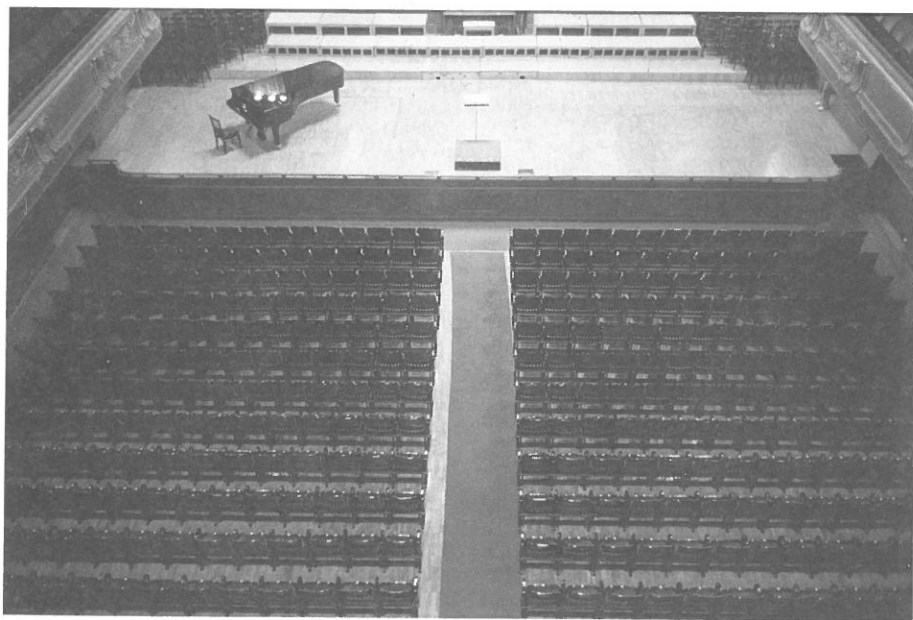

17
20
ben
ud

BARANGOLÁS A TÖRTÉNELMI IDŐBEN

Philippe Gras képeiről

Áramló tömeg a Nyugati pályaudvaron. Járókelő a budai Szent Anna templom előtt. Buliba induló fiatalok a Lánchíd pesti hídfőjénél. Hétköznapi jelenetek a budapestiek számára, jártukban-keltükben talán észre sem vennénk a helyzeteket, figurákat, történeteket. Mégis azon kapom magam, hogy elmerengek Philippe Gras francia fotóművész Kommentárt illusztráló képein. Ennyit számít az idő és a kontextus: 1990 tavaszán járunk, a kommunizmus már összeomlott, de még senki nem tudja, mi jön helyette. Két metaforikus képet nézek különösen sokáig. Az egyikben egy fiatal lány angol, német, olasz, spanyol nyelvtanfolyamokat hirdető táblával a nyakában ül a Vörösmarty téren, a másikon pedig idős asszonyok egy József nádor téri turkálóban válogatnak. A felvételek arról tanúskodnak, Philippe Gras szinte ösztönös érzékenységgel kerülte el nemcsak az idegenforgalmi klisék, de a rendszerváltás nagy eseményeit néha már-már propagandisztikus lelkesültséggel rögzítő tudósítások csapdait is.

A Zeneakadémia nagyterme

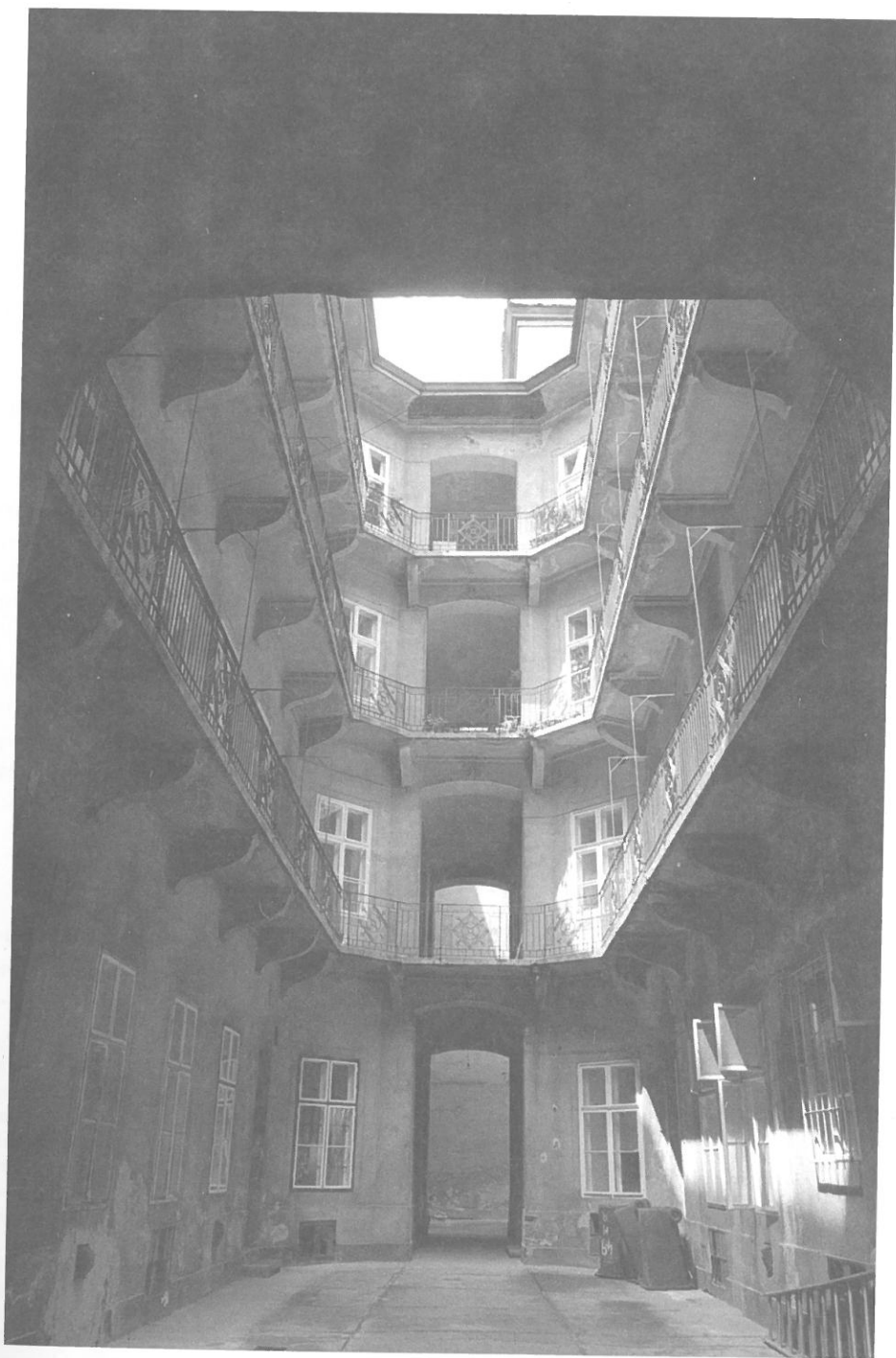
A fényképész eredetileg azért érkezett Magyarországra, hogy a Párizsi Őszi Fesztiválra meghívott magyar zenészeket és zeneszerzőket örökítse meg. Ezért rögzítette műgonddal egy Kurtág-koncert művészeit vagy a Zeneakadémia nagytermét. És aztán géppel a vállán, kíváncsiságból nekivágott a városnak, hogy párizsi szerződésén bőven túlmutató, önként

vállalt misszióját: egy ország, egy város átalakulásának, a történelmi idő rögzítésének feladatát teljesítse. „Ezt az egyszerre közeli és távoli világot hozza vissza emlékezetünkbe Philippe Gras a magyar fővárost felfedező sétaival” – írja a budapesti Francia Intézetben megrendezett kiállítás katalógusában François Nicoullaud volt budapesti nagykövet, a művész örökségének ápolója. Phillippe Gras ugyanis már nem érhetette meg magyar képeinek újrafelfedezését: 2007-ben, 65 évesen váratlanul elhunyt, s nálunk készített művei hagyatékából kerültek elő. Budapestet megelőzően a párizsi Magyar Intézetben láthatta először a nagyközönség e régivágású vándorfotográfus honi képeit. Ezekon ugyanazokat a karakterjegyeket látjuk, mint a jazzfesztiválokról, zenészekről, együttesekről (például a Led Zeppelinről, Jimi Hendrixről, a Rolling Stonesról) készült Gras-alkotásokon: összeköti őket a saját autonómiájára büszke, s éppen ezért a másik szabadságát, egyéniségét mélységesen tisztelő művész személyisége. Philippe Gras Budapest előtt már dolgozott Koreában, Vietnamban, Iránban, New Yorkban, Kambodzsában, s a magyar fővárosba a világtól akkor még szinte teljesen elzárt Buthán után érkezett. Térben és időben egymástól roppant távol eső világok, de éppen a különbözőségeken edződött szem válhatott képessé az éppen rendszert váltó magyar főváros titkainak bemutatására. „Barangolói attitűdjében nincsen semmi fellengzősség, munkásságában nem találunk a világról alkotott képre erőltetett értelmezéseket. E vázlatok olyanok, mint egy léggömb, évszakot, mindennapiságot megragadó egyszerű beszámoló” – mondta róla Daniel Sauvaget kritikus.

A barangoló fotográfus lapszámunkban közölt „beszámolóinak” tehát két főszereplője van: Budapest és a történelmi idő. Már csak e párosítás miatt is méltóak e képek a figyelemre.

(A Szerk.)

ésének
ünkbe
etben
vet, a
képe-
művei
thatta
zokat
ldául
okon:
egyé-
már
agyar
en és
ódött
ására.
ünk a
kört,
Sau-
rep-
pek a
erk.)

Bérházudvar